

OK 2008: Resumé – Det grønne områdes forhandlinger

FAKTABOKS

JESPER DUE og JØRGEN STEEN MADSEN

11. april 2008: Urafstemningen om mæglingforslaget om fornyelsen af overenskomsten mellem 3F's Grønne Gruppe og GLS-A – den store aftale inden for gartneri, land- og skovbrug – er blevet godkendt af et massivt flertal af de 3F-medlemmer, der har deltaget i afstemningen. Således stemte 87 pct. ja til mæglingforslaget. ”Jeg er meget glad for det markante ja. Vi ser resultatet som et udtryk for, at vi har bestået eksamen med en karakter, som forhandlerne og forhandlingsudvalgene kan være tilfredse med, siger gruppeformanden, Arne Grevsen, til 3f.dk. Det eneste negative ved resultatet er ifølge formanden, at det kun var 31 pct., der deltog i afstemningen.

1. april 2008: Overenskomsten med Mejeribrugets Arbejdsgiverforening og 3F, NNF og Danske Mejeristers Fagforening er blevet vedtaget ved urafstemningen i 3F. Ikke færre end 92 pct. af de 3F'ere, der deltog i afstemningen, sagde ja til deres nye overenskomst. Stemmedeltagelsen var på 40 pct. ”Jeg er meget glad for, at medlemmerne har bakket stærkt op om forliget. Men jeg havde dog håbet på, at endnu flere havde stemt,” siger Vagn Henriksen, forhandlingssekretær i 3F's Grønne Gruppe til Nyhedsbrevet 3F.

12. marts 2008: 3F's repræsentantskab siger med overvældene flertal ja til den mæglingsskitse, som forligsmanden 1. marts fremsatte for de 20.000 gartnere, skovarbejdere og landbrugsassistenter vedr. fornyelsen af overenskomsten med GLS-A. Kun ni ud af de omkring 250 delegerede på 3F's repræsentantskabsmøde vendte tommelfingeren ned. Repræsentantskabet giver samtidig sin opbakning til forliget på mejeriområdet.

12. marts 2008: På metal.dk meddeles det onsdag, at der også er indgået forlig mellem på den ene side Dansk Metal og El-forbundet og på den anden side Mejeribrugets Arbejdsgiverforening. Denne håndværksoverenskomst indeholder i store træk tilsvarende forbedringer, som er gennemført i overenskomsten for 3F, NNF og Danske Mejeristers Fagforening.

5. marts 2008: Forliget på mejeriområdet mellem på den ene side Mejeribrugets Arbejdsgiverforening og på den anden side 3F, NNF og Danske Mejeristers Fagforening sendes til afstemning hos de knapt 7.000 mejeriansatte den 13. marts. I 3F's Grønne Gruppe sker det med den samlede gruppebestyrelses anbefaling af et ja. Afstemningen afsluttes den 24. marts, og resultatet bliver offentliggjort mandag den 31. marts, så den ny overenskomst kan træde i kraft når den hidtidige aftale udløber pr. 1. april 2008.

2. marts 2008: Forligsmanden slår til med det samme efter at han sent fredag udsatte den truende konflikt mellem 3F's Grønne Gruppe og GLS-A. Efter et 30 timer langt forløb – uden at parterne selv nærmer sig et forlig – fremsætter forligsmanden således sent lørdag aften en mæglingsskitse. Der lægges i denne skitse op til, at landets gartnere, skovarbejdere og landbrugsassistenter får en lønforhøjelse på omkring 1.000 kr. om måneden. Desuden stiger de ansattes pension til 12,75 pct. i 2010, dvs. det tredje overenskomstår. Både GLS-A og 3F har accepteret, at der fremsættes mæglingforslag på et sådant grundlag, og det kan forventes til urafstemning blandt 3F's medlemmer i løbet af marts. Niveauet svarer til de aftaler, der allerede tidligere er indgået dels på mejeriområdet og dels for anlægsgartnerne.

1. marts 2008: Mødet i Forligsinstitutionen, hvor der gøres et sidste forsøg på at skabe et forlig mellem 3F's Grønne Gruppe og GLS-A, ender uden resultat. Forligsmanden beslutter derfor fredag aften kort før midnat at udsætte den varslede konflikt med 14 dage. Ellers ville konflikten være trådt i kraft i dag lørdag.

29. februar 2008: Endnu et forlig, der er indgået og sendt til afstemning på det grønne område, bliver vedtaget af medlemmerne. Det er 3F's forlig med Danske Anlægsgartnere. Stemmeprocenten var relativt lavt med ca. en tredjedel deltagelse, men til gengæld var den positive holdning dominerende hos dem, der stemte. 86 pct. vendte således tommelfingeren op.

Den eneste overenskomst, der endnu ikke er på plads, aftalen mellem 3F og GLS-A, er til forhandling i Forligsinstitutionen, hvor der fredag fra kl. 14.00 gøres endnu et forsøg på at forlige parterne. Linien er lagt med alle de øvrige forlig, og arbejdsgiverne har ikke længere noget argument for, at de skal slippe billigere, siger formanden for Den Grønne Gruppe i 3F, Arne Grevsen.

28. februar 2008: To dages intense forhandlinger bliver torsdag afsluttet med et forlig om ny overenskomst for ca. 7.000 mejeriarbejdere. Forliget er indgået af 3F, NNF og Danske Mejeristers Fagforening i fællesskab på den ene side og Mejeribrugets Arbejdsgiverforening på den anden side. Det er ifølge forhandlingssekretær i Den Grønne Gruppe i 3F, Vagn Henriksen, det bedste af forårets overenskomster. Der er gode lønstigninger på ca. 1.000 kr. mere om måneden samt en forhøjelse af pensionsbidraget til 12,75 pct. Dermed gennembrydes den hidtidige ramme på 12,0 pct. Dertil kommer to ekstra fridage, så man når op på syv feriefridage fra 2009. Endelig betaler arbejdsgiverne fra 1. april i år en sundhedsordning for alle medarbejderne. Arbejdsgiverne opnår til gengæld en ny og meget fleksibel overenskomst. Den nye treårige overenskomst træder i kraft per 1. april 2008, hvor den hidtidige aftale udløber. Tilbage står herefter på SALA's overenskomstmråde den største overenskomst med GLS-A, og spørgsmålet er, om aftalen på mejeriområdet i sidste ende kan bidrage til, at man også med GLS-A vil nå til enighed. Der er ny runde i Forligsinstitutionen i morgen fredag.

26. februar: For Den Grønne Gruppe i 3F, der er hovedaktør i forårets overenskomster på det grønne område, ser det vanskeligere ud, når det drejer sig om den sædvanligvis normgivende aftale mellem 3F og GLS-A. Når parterne fredag den 29. februar mødes i Forligsinstitutionen er det således sidste mulighed for at få enderne til at

mødes, inden konflikten kan bryde ud fra lørdag den 1. marts. Arbejdsgiverne vil stadig ikke, sådan som det vurderes i Den Grønne Gruppe, give det samme, som resultatet med Danske Andelsgartnere, og dermed er situationen fastlåst. Arbejdsgiverne mener, at de er kommet med yderligere indrømmelser, og at deres tilbud fuldt ud svarer til forliget på anlægsgartnerens område, fordi 3F her har accepteret yderligere fleksibilitet.

Sker der ikke et gennembrud i fredagens forhandlinger kan ca. 20.000 lønmodtagere gå i strejke, men det må forventes, at forligsmanden vælger at udsætte konflikten. Hvis han bruger de fulde muligheder, dvs. udsættelse med 2 x 14 dage plus 5 dage, vil en konflikt således først kunne blive en realitet i begyndelsen af april.

25. februar 2008: 3F'erne hos grovvarekoncernen DLG har massivt stemt ja til den nye overenskomst med højere pension og lønstigninger på godt 1.000 kr. om måneden i såvel 2008, 2009 og 2010. 55 pct. af de stemmeberettigede medlemmer i 3F's Transportgruppe deltog i afstemningen og ikke mindre end 88 pct. stemte ja. Også aftalen med Dansk Maskinhandlerforening er blevet stemt igennem med et lignende flertal. Det er en af de mindre aftaler for 3F's vedkommende, idet den kun omfatter 130 medlemmer. Derudover er 1400 fra Dansk Metal dækket af overenskomsten, som Industrigruppen for 3F's vedkommende er ansvarlig for.

23. februar 2008: Heller ikke et nyt forsøg under forligsmandens ledelse kan føre 3F's Grønne Gruppe og GLS-A nærmere hinanden. Det er stadig lønnen, der skiller, idet GLS-A fortsat siger nej til at opfylde 3F's krav om samme lønstigning som i forliget med Danske Anlægsgartnere. Dermed er en konflikt kommet nærmere, idet den kan træde i kraft lørdag den 1. marts. Den vil omfatte landbrug, gartnerier, skovbrug, planteskoler, agroindustrien samt firmaer med fiskeopdræt. Formentlig vil forligsmanden dog formentlig udsætte konflikten i fortsatte bestræbelser på at presse parterne til et forlig.

22. februar 2008: Der er åben offentlig polemik mellem 3F's Grønne Gruppe og Gartneri, Land- og Skovbrugets Arbejdsgivere (GLS-A) om indholdet i de tilbud, der er afgivet under forhandlingerne. På 3F.dk udtaler formanden for Den Grønne Gruppe, Arne Grevsen, at GLS-A's tilbud ligger 30 pct. under det forlig, som gruppen tidligere har indgået med Danske Anlægsgartnere, der er flyttet fra SALA til DA. Mens denne aftale indeholder en månedslønstigning på omk. 1000 kr., er GLS-A's tilbud på kun 700 kr. Da der hidtil har været en ensartet lønudvikling på de to områder, vil 3F derfor ikke acceptere tilbuddet fra GLS-A. Heroverfor fremhæver formanden for GLS-A, Gerner Wolff-Sneedorff, at deres tilbud fuldt ud matcher forliget med Danske Anlægsgartnere. Faktisk er det måske endda en smule bedre, mener han. 3F har nemlig givet køb på noget over for anlægsgartnere på andre områder – herunder at der først ydes kørepenge efter 20 km. i stedet for som hidtil 8 km.

20. februar 2008: HK/Privat indgår onsdag forlig med Dansk Maskinhandlerforening. Forliget ligner på de fleste punkter forliget mellem GLS-A og HK/Privat, der blev indgået den 28. januar. Der er med Dansk Maskinhandlerforening tidligere med Industrigruppen som part indgået et forlig for 3F'erne.

15. februar 2008: Heller ikke det nye forsøg torsdag under forligsmandens ledelse på at sikre et forlig mellem 3F og GLS-A fører til noget resultat. Arbejdsgiverne holder fast i deres tidligere fremsatte tilbud, der på baggrund af de indgåede forlig ikke er acceptabelt for 3F, siger formanden for Den Grønne Gruppe, Arne Grevsen. Parterne mødes igen i Forligsinstitutionen den 22. februar. Forinden forventes 3F at fremsende andet strejkevarsel – den 20. februar.

14. februar 2008: 3F har sendt det første strejkevarsel til arbejdsgiverne på det grønne område og gjort medlemmerne klar til strejke. En strejke vil kunne træde i kraft 1. marts og omfatte landbrug, gartnerier, planteskoler, skovbrug samt agro-industrien og firmaer med fiskeopdræt under GLS-A, Gartneri-, Land- og Skovbrugets Arbejdsgivere. Formanden for Den Grønne Gruppe i 3F, Arne Grevsen, understreger, at det ikke er 3F, der har ønsket denne situation, og derfor håber han fortsat, at konflikten kan undgås. Der vil da også nu blive gjort et nyt forhandlingsforsøg under forligsmandens ledelse.

13. februar 2008: Den indgåede toårige overenskomst mellem 3F og Danske Anlægsgartnere sendes nu til urafstemning blandt de omfattede hen ved 3.500 medlemmer. Forhandlingssekretær i 3F's Grønne Gruppe, Peter K. Holm, karakteriserer resultatet som godt og anbefaler medlemmerne at sige ja. Det er et enigt forhandlingsudvalg samt en samlet gruppebestyrelse, som står bag forliget. Aftalen er toårig, fordi Danske Anlægsgartnere har skiftet hovedorganisation fra SALA til DA, og arbejdsgiverne derfor har haft et ønske om, at udløbet af overenskomsten næste gang sker samtidig med det øvrige LO/DA-område på det private arbejdsmarked i 2010.

8. februar 2008: Forhandlingerne om en ny overenskomst for ca. 7.000 ansatte på mejerierne bliver midlertidigt afbrudt, da parterne ikke kan nå til afklaring om den samlede økonomiske ramme. 3F, NNF og Danske Mejeristers Fagforening forhandler for første gang sammen med Mejeribrugets Arbejdsgiverforening, og trods en konstruktiv og optimistisk start viser anden runde i forløbet, at parterne stadig er langt fra hinanden. Arbejdsgiverne er ikke parate til at give tilsvarende lønstigninger som dem, der er opnået for anlægsgartnere (på DA's område) og for chauffører og lagerarbejdere mv. i DLG-koncernen, dvs. omkring 1.000 kr. mere om måneden. Overenskomsterne på mejeriområdet udløber den 1. april – dvs. en måned senere end de øvrige grønne områder – så der er tid endnu. Det er da også aftalt mellem parterne, at forhandlingerne genoptages den 26. februar.

1. februar 2008: Fredag formiddag får de ca. 3.500 anlægsgartnere som de første på det grønne område en ny overenskomst, der er indgået mellem 3F og Danske Anlægsgartnere. Det ganske særlige ved aftalen er, at den kun er toårig. Det hænger sammen med, at Danske Anlægsgartnere har skiftet hovedorganisation fra SALA til DA, og derfor har det været et stort ønske fra arbejdsgiverside at få en overenskomstlængde, således at aftalen udløber samtidig med overenskomsterne på det store LO/DA-område, dvs. i foråret 2010. En sådan ændring har som regel altid en pris. Det har arbejdsgiverne vist forståelse for, og dermed er det blevet lettere at nå til enighed. Lønmæssigt indeholder aftalen en stigning på godt 1.000 kr. om måneden pr. 1. marts i år. Dertil kommer en lille stigning på pensionen, så den når op på 12 pct. Dertil kommer bløde pakker, der forbedrer vilkårene under barselsorlov mv.

Forliget ligger samlet set i høj grad på linie med aftalerne på LO/DA-området i foråret 2007. Aftalen giver ret til lokale lønforhandlinger og derudover åbnes der også op for lokale ændringer, hvad angår arbejdstid og køreregler. Denne øgede fleksibilitet er arbejdsgiverne særligt tilfredse med, men det er dog fastslået, at sådanne ændringer skal godkendes af medarbejderne på den enkelte virksomhed eller af den lokale 3F-afdeling. Hos 3F anbefales aftalen af et enigt forhandlingsudvalg.

1. februar 2008: 710 chauffører, lagerarbejdere og driftsmedarbejdere i landets største grovvarereselskab, DLG, har fået ny overenskomst, der giver en stigning i lønnen med ca. 1.000 kr. om måneden. Den nye treårige aftale er indgået mellem 3F's Transportgruppe og DLG/SALA, og den er derfor naturligt nok i overensstemmelse med transportforligene under overenskomstforhandlingerne på LO/DA-området i foråret 2007. Samtidig er der dog også sket fornyelser. Mest bemærkelsesværdigt er, at pensionsloftet på 12 pct. er blevet gennembrudt, idet pensionsbidraget i løbet af overenskomstperioden stiger til 12,75 pct. Der er et enigt forhandlingsudvalg bag forliget, der derfor også enstemmigt er anbefalet til godkendelse.

28. januar 2008: GLS-A har indgået det første forlig på det grønne område med HK om overenskomsten for kontorfunktionærer mv. Forhandlinger er sket med udgangspunkt i det mæglingforslag, som forligsmanden fremsatte i foråret 2007, for LO/DA-området i den private sektor, og på det grundlag er indgået en aftale med en overenskomstperiode på tre år, meddeles det på GLS-A's hjemmeside. Samtidig lægger arbejdsgiverorganisationen helt usædvanligt det tilbudte protokollat i forhandlingerne med 3F's Grønne Gruppe ud på hjemmesiden. Indholdet her svarer til forliget med HK og til resultatet på LO/DA-området, og derfor mener man i GLS-A, at 3F'ernes påstand om, at GLS-A ikke vil forhandle seriøst er uden hold i virkeligheden. I 3F er holdningen, at der skal mere til, fordi det grønne HK-område har en minimallønsoverenskomst, der ikke uden videre kan overføres til 3F's normallønsoftale.

De lønstigninger, GLS-A har tilbudt, ligger under niveauet i de toneangivende transportforlig på LO/DA-området i foråret 2007, men her blev der til gengæld af arbejdsgiverne opnået en øget arbejdstidsfleksibilitet, der kan begrunde merstigningen.

28. januar 2008: Formanden for GLS-A, Gerner Wolff-Sneedorff udtaler til Nyhedsbrevet 3F, at parterne ligger så langt fra hinanden i forhandlingerne, at der ikke er mulighed for at komme videre alene. GLS-A har allerede givet sig så meget, som det er muligt, og derfor ønsker arbejdsgiverorganisationen, at forhandlingerne fortsættes i Forligsinstitutionen. Formanden for 3F's Grønne Gruppe, Arne Grevsen, ser det som et udtryk for, at GLS-A styrer mod en konflikt. "Når parterne ikke selv kan finde en løsning og dermed få det nødvendige ejerskab til resultatet, bliver det ikke nemt at få medlemmerne til at stemme ja", siger Arne Grevsen.

23. januar 2008: Forhandlingsrunden mellem GLS-A og 3F's Grønne Gruppe afsluttes efter 10 timer uden resultat. Arbejdsgiverne finder, at parterne er så langt fra hinanden, at de ønsker Forligsinstitutionens medvirken. Det afvises af 3F med den begrundelse, at det er alt for tidligt i processen at stoppe parternes selvstændige forhandlinger. Ifølge gruppeformand Arne Grevsen har forhandlingerne været seriøse og er ført i en god tone, men der er stadig store hurdler omkring løn og pension.

22. januar 2008: Forhandlingerne om en ny overenskomst for anlægsgartnere er kommet ind i den afgørende fase. Således var der lagt op til indgåelse af årets første forlig i overenskomstrunden på det grønne område, da 3F og Danske Anlægsgartnere mødtes mandag. Men efter 10 timers forhandlinger måtte parterne skilles uden resultat på grund af uenighed om niveauet af lønstigningerne i overenskomstperioden. I de fleste andre spørgsmål er der enighed mellem parterne, og klimaet i forhandlingerne er trods det midlertidige sammenbrud fortsat særdeles positivt, udtaler formanden for Den Grønne Gruppe i 3F, Arne Grevsen til Nyhedsbrevet 3F. Næste møde vil blive afholdt den 31. januar, men allerede i morgen, den 23. januar, forhandler 3F overenskomst med GLS-A, arbejdsgiverforeningen inden for gartneri- skov- og landbrug.

11. januar 2008: Starten på forhandlingerne på mejeriområdet har været meget positiv, lyder det enstemmigt fra parterne. De indledende drøftelser har således ført til enighed om etablering af et nyt lønsystem, der skal honorere efter- og videreuddannelse. På den baggrund siger både forhandlingssekretær Vagn Hebruksen, Den Grønne Gruppe i 3F, og direktør i Mejeribrugets Arbejdsgiverforening Morten Gass, at de ser optimistisk på mulighederne for at nå et forlig.

Det nye lønsystem vil tage udgangspunkt i en startløn fastsat i overenskomsterne. Derudover vil der blive givet tillæg i forhold til videreuddannelse, opnåede kompetencer internt på virksomhederne og fleksibilitet. Det er alene principperne i det nye lønsystem, der er enighed om. Hvor meget, der konkret vil blive udmøntet i kroner og ører afgøres først gennem de egentlige overenskomstforhandlinger, som tager sin begyndelse onsdag den 30. januar.

5. december 2007: Den Grønne Gruppe i 3F offentliggør en medlemsundersøgelse, der viser, at højere løn, forbedrede pensionsordninger samt bedre løn under sygdom/barsel er de højest prioriterede krav. Medlemmer er blevet bedt om at pege på de tre områder, som for dem er de vigtigste i en ny overenskomst. Hvert fjerde medlem har svaret, og de er repræsentative for medlemmernes sammensætning. Løn er en klar nr. et med 82 pct., mens 46 pct. peger på pensionsbidraget og 42 pct. på løn ved sygdom/barsel.

Gruppeformanden, Arne Grevsen, er overrasket over, at så mange medlemmer foretrækker en forhøjet pension, når området i forvejen med 11,55 pct. i bidrag ligger i toppen blandt LO-grupperne på det private arbejdsmarked. Konsekvensen er, at der nu skiftes strategi, så gruppen vil gå efter at bryde rammen på de 12 pct. Tidligere var meldingen ellers, at man kunne satse mest på løn, når nu pensionen i forvejen var på så højt et niveau.

6. november 2007: 3F opsiger praktikaftalerne inden for gartneri og landbrug. På disse områder er der mange udenlandske praktikanter især fra østlandene, og der er ifølge forbundet mistanke om massiv udnyttelse af de udenlandske praktikanter. Formålet er at få aftalerne om praktikanter forbedret i forbindelse med forårets overenskomstforhandlinger med Gartneri-, Land- og Skovbrugets Arbejdsgivere, GLS-A.

Formanden for Den Grønne Gruppe i 3F, Arne Grevsen, mener, at der er brug for meget mere overvågning for at hindre misbrug af ordningen. GLS-A's direktør, Johnny Ulf Larsen, tager ikke opsigelsen så alvorligt. Han ser det mest som et mar-

kedsføringsfif forud for overenskomstforhandlingerne. Han undrer sig dog samtidig over, at der er så mange udenlandske praktikanter og efterlyser en endelig udmelding fra Udlændingesservice af, hvor mange af de hen ved 2.000 praktikanter fra Ukraine, der arbejder lovligt i Danmark.

23. oktober 2007: De tre forbund, der organiserer lønmodtagere i produktionen på landets mejerivirksomheder, NNF, 3F og Dansk Mejeristers Fagforening (under Dansk Funktionærforbund) har oprettet et fælles sekretariat til varetagelse af overenskomstforhandlingerne. Formålet er at hindre, at arbejdsgiverforeningen får held med at skabe splittelse mellem de tre organisationer, siger forhandlingssekretær i 3F's transportgruppe, Søren Andersen. Forbundenes krav er ved at blive sammenskrevet og de forventes udvekslet med arbejdsgiverne den 18. december. Der er en forventning om, at de øgede mælkepriser også slår igennem på resultatet af overenskomstforhandlingerne, hvor det er temaerne kompetence, tid og løn samt bedre forhold for tillidsvalgte, der forventes at stå øverst på kravlisten.

Jesper Due og Jørgen Steen Madsen er professorer og arbejdsmarkedsforskere ved forskningscenteret FAOS, Sociologisk Institut, Københavns Universitet.

FAOS
12.04.08